

zgledam uterdovati. Ravno tako pa moramo tudi otrokam zaterditi, de očete in matere spoštujejo, ljubijo, jim hvaležnost skazujejo in jih slušajo; zakaj le njim, ki se tako ravna, je obljubljeno verh večniga zveličanja tudi časna sreča. Gospodár naj pomni, de bo rězne zapovedi mečil s prijaznim obnašanjem; hlapci pa naj marljivo spolnujejo njegovo voljo, in naj zvesti bódo. Prodajavec naj per svojim prodajanji iše le spodobniga dobička, in kupovavec naj se varje nezmérnih stroškov. Kdor v obertnosti živi, se ne zanašaj na slepo srečo, temuč po pameti darove Previdnosti obračaj. Umetnik naj poterpežljiv bode, vender naj ohrani duha vednost. Kmet naj butaro življenja poterpljivo nósi — svest si obilne žetve v njivah raja. Bogati naj se ne prevzame zavoljo obilnosti svojiga premoženja, temuč naj premišljuje nečimernost posvetne sreče; — in ubožni naj ne obupa v potrebi, temuč naj se spomni nebeškiga Očeta!“

„Ako boste nebeški Modrosti ponižno svoj um vklanjali, ter po naznanjenih vodilih svoje življenje ravnali; ako boste svoje posvetne želje krotili, ter zaupljivo per Bogu pomoči iskali; ako se boste učili, strastim, poželjivosti mesá in očí, in prevzetnosti duha se odpovedovati navdihvajoči se z gorečimi željami s Kristusam se zediniti: se bo gotovo v vas povzdignil božji tempelj, boste božja hiša, ki se z vérovanjem ustavi, z upanjem dvigne, z ljubljem dodéla.“

„Blažnosti večí ne poznamo, k čistejšim željam se skorej vnéti ne moremo, svetejši vošil od naznanjenih pred stol Vsigamogočniga pošiljati ne vémo; vam samim svoje dobrovoljnosti, čujoče pastirske skerblijivosti in resnične ljubezni boljši in očitniši pokazati ne znamo. Pridi torej z nebés čez vas obilnost vsiga blagoslova, ki ga danes per svojim slovesnim nastopu Teržaškiga stola iz celiga serca — veseli damo, in kteriga bomo skorej tudi Kopričanam *) podelili, in želimo goreče, de bi ga skozi veliko srečnih lét čez svojo predrago čedo obéh škofij ponavljali v imenu Boga Očeta, in Sina in Svetiga Duha. Amen!“

Drobtinice iz raznih časopisov.

(Algerski časopis) (je pa Algerja kos polnočne Afrike, ki so ga Francozi roparskim nejevercam vzeli) nam v naslednjim izgledu perpoveduje, kakšín dobiček marljivost, zadovoljnost in pobožno življenje človeku pernese.

Francosko vladarstvo je pred nekimi leti Trapiški samostan (kloster) v Algerii vstanovilo, mu je velik kos pušavne zemlje in 62 jezer (tavžent) frankov (okoli 24 jezer goldinarjev v srebru) podarilo. — Trapiški menihi po svoji postavi oistro živijo, se vedno na polji ali per rokodelstvu trudijo, in več ur na dan združeni molijo. — Na prejetim kosu zemlje so menihi 3 jezera murbnih, 1 jezero sadnih dreves zasadili, in v skušnjo majhen vinograd napravili. Zdej njih njive 45, senožeti 180, gojzdi pa 11 oralov pokrijejo. Mnogoverstnih živinčet imajo 1097. Samostan, ki so ga zidali, cerkev, zgledno pohištvo (Musterwirthschaft), mlini, delavnice in prenočiše za popotnike kakih 200 jezer goldinarjev veljajo. Sleherni dan 60 menihov, 30 rokodelcov (najatih) in 10 gostov potrebno hrano v samostanu vživajo. Pa tudi vsi naseljivci brez svoje zemlje, bolehovci, siromaki, ki v letá kraj pridejo, dobijo per Trapistih delo, prebivališe in živež.

(V česki Včeli) beremo: „Iz pripovedovanja starčika smo zvedili, de je že v poprejšnim stoletji okoli 1770 (kakor déleč se starčik kakor na reč že davno znano spomni) čudna moč sopára dobro znana bila,

ktera zdaj po vodi in po suhim tolikanj sloví. Rabili so jo namreč fantinovec pri streljanji s ključem; ta igrača jim je práv prijetna bila. Nalili so v votli ključ vode, ga z zátko zabili, in tako nabít ključ so držali nad svečo ali na drugim ognji. Iz vode se je naredila pára ali sopár ter je zátko z veliko silo in z močnim pokam sprožila.“ — Kar tukej česka Včela piše, je tudi pri nas na Gorenském, če práv iz mladih lét pomnim, skorej vsakimu pastirju znano, in more že silo davno otročja igrača bití, desiravno je z nevarnostjo sklenjena, kér bi se utegnil tudi ključ razpočiti, in kakiga igravca ob okó perpraviti ali ga še huji poškodovati. Torej se morajo otroci od takih igrač odvracati, kjer so v navadi.

(„Orel tartranski“) piše, de se v Belgradu društvo za pisanje koristnih bukev za ljudstvo zbira. Cena vdeleživnih listov (akcij) je po pet cekinov. Ko se 50 vdeleživnih listov (deležk) snide, bo začelo društvo delati. Polovica dohodkov razprodanih knjig se bo k istnigi *) ali kapitalu djala, druga polovica pa se bo med deležnike razdelila. —r—

(Slepih ljudi) po vsih deželah avstrijskiga cesarstva je 31,666. Kér prebiva v našim cesarstvu 38 milijonov ljudi, pride tedej na 1200 ljudi 1 slep. V južnih deželah in po planjavah je sploh več slepih kakor v severnih deželah in po gorah. — Tako piše nar slavníši avstrijski učenik slepcov, gosp. Dolezalek.

Iz Štajarskiga.

(Nova kuracija in šola na Štajarskim.) Visokovredni gospod Peter Dajnko, tehant velke Nedlje, dober pastir svojih ovčic, so naravnali, de se bode cerkev sv. Jožefa sozidala na Runči, verhu med sv. Tomažem in velko Nedljo. Šolo so že poprej tu postaviti dali. Kakó treba je bilo šole, množina šolarjev kaže, kterih je više od 120.

(Hvala, komur gre.) Visokovredni gospod Kajnič, mestni kaplan Ormužki, goreči za božjo čast in neutrudljiv delavec v vinogradu Gospodovim, so šoli na Humi bukvarničico preskerbeli, ki imá okoli 70 bukvic. Iz nje dobivajo za branje ne samo šolarji, ampak tudi drugi bukvice; in glej, takó marljivo jih berejo, de se skorej nobene domá ne najdejo! Razun bukvarnice Oní tudi ubogim otrokam dosti bukvic darujejo; in se tudi s podučanjem sadjoreje práv pridno pečajo. Ktemu namenu so jederke posejali, in 2000 lepih divjakov jim je zraslo, ktere so požlahtene darovali. — Daj jim Bog srečo in zdravje, še več dobriga storiti.

(Kje je skozi nar več dijakov na Slovenskim?) Pri št. Jurji na Šavinci blizo Radgone. Fara ima zdaj 9 učencev v latinskih šolah, 2 modroslova, 3 pravdoznance in 1 bogoslovca. Pred tremi leti pa je bilo 10 bogoslovov. Živih mašnikov iz fare rojenih pa je 25. S.

Urno, kaj noviga?

(Še nekaj od gostíje s konjskim mesam v Lincu). To gostíjo, od ktere smo v 16. listu govorili, je napravila družba zoper terpinčenje žival, pokazati, de konjsko mesó ni škodljivo, pa tudi zoperno in gnjusno ne. 42 oséb (peršon) je bilo pri ti gostíji pričijóh, ki so mesó zaklaniga konja jedle, ki si je nogó zlomil. Med zbranimi 42 osebami so bili izborniki imenovane družbe, večidel vsi zdravniki in njih predstojnik in c. k. svetovavec deželnega poglavarstva, veliko oficirjev in več družih ljudi. Práv veselo gostovanje je bilo; na tri viže napravljeno mesó je vsim práv dobro dišalo in se je vsim tudi práv dobro priléglo. Tudi v Berlinu so 29. maliga travna imeli veliko po-

*) Drugo nedeljo po vpeljanji na škofov sedež v Terstu so se milostljivi škof pa v Koper podali, kjer so Kopričanje prihod noviga škofa z veliko slovesnostjo praznovali.

*) Ta beséda je pri nas na Poljanskim v navadi.

jedino konjskiga mesá; v Korlnovih toplicah (Karlsbad) pa že od 15. svečana delijo ubogim ljudém sirovo konjsko mesó za živež.

(Učenci latinskih šol v Pazíni) so — kakor nam častiti gosp. profesor P. Vilhelm pišejo — obhajali 15. dan maliga travna z veliko častjo blagoslovenje noviga šolskiga bandera za procesije, ki so si ga s prostovoljnimi darili iz Dunaja oskerbeli. Krasno bandero ima na eni strani podobo Matere Božje, na drugi pa podobo sv. Alojzja, patrona šolske mladosti; blagoslovili so ga mnogočastiti Pazinski prošt in tehant gosp. Janez Capellari, vpričo visoko spoštovaniga vodja latinskih šol gosp. barona Friderika Grimšica, in veliko družih ljudi iz vsih stanov.

(Iz Idrije) nam Ljubljanski ilirski list od 8. tega mesca oznani, de so od tistih rudokopov, ki jih je hudi sopár v Idrijskim rudniku lani 3. Listopada zadušil, poslednje štiri trupla blizo skupejležeče še le 24. maliga travna našli, ktere so drugi dan iz jame spravili in z veliko slovesnostjo pokopali.

(Na Ogerskim) v Arvaškim komitatu je tako strašna lakota, de večí del ljudi nima nič družiga jestí kot pléve, korenine in gobe, veliko jih je že od lakote pomerlo. Okoli 170.000 goldinarjev so za te reveže skupej spravili, pa še vse ni zadosti, silno potrebo teh krajev potolažiti.

(Gospod Juri Pajk) v Novicah že večkrat pohvaljeni mestni tesarski mojster, je napravo znajdel, po kateri se v potrebi zamore navadni vodnjak (šterna) v gasilno škropilnico spremeniti. Ta naprava — vodnjak in gasilnica ob enim — ni draga, in je bila unidan pričo več zastopnih mož skušena in poterjena.

(Na železnici med Celjem in Ljubljano) potrebujejo delavci vsaki dan 200 centov moke in 25 centov sira.

(Zganje iz žita in krompirja žgati) je na Štajarskim zavoljo dragíne od c. k. deželnega poglavarstva prepovedano in sicer od 20. tega mesca noter do boljših časov.

(Kruh iz otrobov) je dober kruh in tudi dober kup. Kakó je to — pravi neki pameten mož — de si zmišljujete kruh iz mnogih reči peči, iz otrobov pa ne, ki dajo práv dober kruh, če jih mlinar še enkrat premele! Navadna moka z otrobi zmešana, pa da práv prijeten in tečen kruh, ki tudi dalje mehak ostane, kot beli.

Zahvala in priporočilo.

Pred nekimi dnevi nam je Jožef Šram iz Gomiljske na Štajarskim poslal naprošeni obrazek (Modell) tiste stiskavnice za zelje in repo, ktere popodobo smo v 47. listu lanjskih Novic natisniti dali. Shranili ga bomo v naberi kmetijskiga orodja in se práv lepo zanj zahvalimo.

Pri ti priliki še enkrat priporočimo imenovano stiskavnico, ktero je skušnja že na več krajih poterdila in ki se brez velikih potroškov omisliti da. Šram izdeljuje celo pripravo za nar večí kadí po 30 grošov srebra, in da les in železo zraven.

Ta obrazek, ki ga nam je pohvaljeni mojster poslal, imá 2 postranska stebra, ki morata biti, če hram ne pripusti, de bise tram v zid ali steno vterdil; sicer pa — kakor natis v 47. listu Novic kaže — postranskih stebrov treba ni, kjer je prostor takošen, de se je zgornji tram v zid vdóbsti dal.

Neki visokočastitljivi gospod nam pišejo: „V moji kleti je za tri kadí en sam tram in en sam klin, ki

se dene v vreténo tiste tiskavnice, kjer se zelje ali repa čisti ali vùn jemlje.“ Vredništvo.

Žalostno oznanilo.

Deseti dan tega mesca 1847 je po dolgi dolgi bolezni umerl Ljubljanski mestjan in posestnik gospod Andrej Malič v 79. letu svoje starosti. Bil je neutruđen in za prid svoje dežele vès vnet mož. Več kot 40 let je bil v hudih in dobrih časih, ki so naše mesto in celo krajnsko deželo zadele, mestni odbornik in veliko let tudi priden ud oskerbníštva ubozih v Ljubljani. Tudi kmetijska družba, ktere ud je ranjki veliko let bil, ga je med svoje nar pridniši in umniši podpornike štela. Ozrimo se v njegove verte, ki so polni žlahtnih dreves, ali pa na njegovo polje, posebno na Ljubljanskim močirji, in vidili bomo, koliko je ranjki Malič pri kmetijstvu opravil. Bil je tudi vedno pripravljen, svoje skušnje drugim razodevati, ki so njegoviga sveta potrebovali in se je takó z besedo in z djanjem verliga moža skazal. — Bil je tudi od začetka noter do zadnje ure ud obertnijske družbe, ktere prizadevanja je vedno radovoljno podpiral. Veliko je bil obrajtán pri visocih in nizkih zovoljo svojih mnogoverstnih vednost, zavoljo svoje bistre umnosti in ljudomile prijaznosti do vsaciga človeka, kar se je tudi pri njegovi smerti očitno pokazalo. Mestnjani so si namreč, kar so mogli, prizadeli, mu zadnjo čast skazati, akoravno je rajnki želel, práv na tihama in brez vse očitnosti pokopan biti. 12. dan tega mesca ob šestih zvečer so ga na pokopališe nesli, in ljudi, ki so ga spremili, se je iz vsih stanov toliko skupej zbralo, de se jih pri malo katerim pogrebu toliko skupej vidi.

Naj po dolгим trudu mirno počiva v zemlji svoje domovine, ktero je do zadnje ure iskreno ljubil!

S—a.

Poslavljenje.

Presvitli Cesar so 24. pretečeniga mesca dozdanjiga perviga svetovavca pri mestni gosposki v Ljubljani gosp. Janeza Fišerja za mestniga poglavarja v Ljubljani izvolili.

Veselo oznanilo.

V četrtek, to je 20. dan tega mesca, je — kakor je že oznanjeno bilo — velki zbor kmetijske družbe v Ljubljani, kterimu se bo čast zgodila, de bojo svitli nadvojvoda Janez pričijoči.

Seljanov slovanski zemljovid

na 4 pôlah je popolnoma dokončan, in se vseskozi dobiva v Ljubljani v Lerherjevi bukvarnici po 2 gold. srebra.

Prislovice Štajarskih Slovencev.

Pravica je umerla, resnici pa so oči skopali. — Že mu voda v zobe teče. —

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnu	
	15. Velikiga travna.		10. Velikiga travna.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače....	3	7	3	10
1 » » » banaške....	3	6	3	9
1 » Turšice.....	2	3	2	5
1 » Soršice.....	2	35	2	40
1 » Reži.....	2	23	2	28
1 » Ječmena.....	1	48	1	40
1 » Prosa.....	1	47	1	50
1 » Ajde.....	1	34	1	33
1 » Ovsá.....	1	4	1	7